

Uredba o uporabi blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu

Zbirni podatki

Uradni list RS, št. 62/2008

Čistopis, veljaven na dan: 18.4.2016

- veljavnost/uporaba: od 5.7.2008

Opombe:

upravljalca naprave mora ministrstvu poslati poročilo iz 10. člena za leto 2008 najpozneje do 31.3.2009

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Besedilo

Uredba o uporabi blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu

Uradni list RS, št. 62-2630/2008

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen vsebina

Ta uredba v skladu z Direktivo Sveta (86/278/EGS) z dne 12. junija 1986 o varstvu okolja, zlasti tal, kadar se blato iz čistilnih naprav uporablja v kmetijstvu (UL L št. 181 z dne 4. 7. 1986, str. 6), zadnjič spremenjeno z Uredbo Sveta (ES) št. 807/2003 z dne 14. aprila 2003 (UL L št. 122 z dne 16. 5. 2003, str. 36), določa ukrepe in ravnanja z blatom iz komunalnih čistilnih naprav, če se uporablja kot gnojilo v kmetijstvu, prepovedi in omejitve v zvezi s tako uporabo ter obveznost poročanja Evropski komisiji (v nadaljnjem besedilu: Komisija).

2. člen uporaba

(1) Blato iz komunalnih čistilnih naprav, malih komunalnih čistilnih naprav ali skupnih čistilnih naprav se sme uporabljati v kmetijstvu kot gnojilo samo v skladu s to uredbo.

(2) Blato iz čistilne naprave, ki ni komunalna čistilna naprava, mala komunalna čistilna naprava ali skupna čistilna naprava, se lahko uporablja kot gnojilo v kmetijstvu, če je obdelano v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov.

(3) Za ravnanje z blatom iz prvega in tretjega odstavka tega člena, ki ni uporaba blata za gnojilo v kmetijstvu, se uporablja predpis, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov, ali če se blato ne obdeluje s postopki biološke razgradnje, predpis, ki ureja ravnanje z odpadki.

3. člen izrazi

Izrazi v tej uredbi pomenijo naslednje:

1. blato je:

- odpadno blato iz komunalnih čistilnih naprav in malih komunalnih čistilnih naprav, vključno z blatom iz skupnih

čistilnih naprav;

- odpadno blato iz greznic in nepretočnih greznic;

- odpadno blato iz čistilnih naprav, ki niso čistilne naprave iz prve alinee te točke, vključno z blatom iz nepretočnih greznic;

2. komunalna čistilna naprava je komunalna čistilna naprava iz predpisa, ki ureja emisijo snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo;

3. mala komunalna čistilna naprava je mala komunalna čistilna naprava iz predpisa, ki ureja emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav;

4. skupna čistilna naprava je skupna čistilna naprava iz predpisa, ki ureja emisijo snovi pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo;

5. greznica je greznica iz predpisa, ki ureja emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav;

6. nepretočna greznica je nepretočna greznica iz predpisa, ki ureja emisijo snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav;

7. obdelano blato je biološko, kemično ali toplotno obdelano blato, dolgoročno skladiščeno ali kako drugače obdelano, tako da se bistveno zmanjša sposobnost vrenja in nevarnost za zdravje ljudi zaradi njegove uporabe;

8. kmetijstvo je pridelava rastlin v skladu s predpisi, ki urejajo kmetijsko dejavnost;

9. uporaba v kmetijstvu je vnašanje blata v ali na tla kot gnojilo v kmetijstvu ali kakršna koli druga uporaba blata v ali na tleh na kmetijskih zemljiščih;

10. gnojilo je gnojilo v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov;

11. povzročitelj blata je upravljalca komunalne čistilne naprave, male komunalne čistilne naprave ali skupne čistilne naprave ter lastnik greznice ali nepretočne greznice. Povzročitelj blata je tudi upravljalca čistilne naprave za industrijsko odpadno vodo, če zagotavlja obdelavo blata za uporabo v kmetijstvu v skladu s

predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov;

12. upravljavec naprave je upravljavec naprave za aerobno ali anaerobno razgradnjo blata v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov;

13. stabilizacija je stabilizacija v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov;

14. higienizacija je higienizacija v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov.

II. MEJNE VREDNOSTI ZA UPORABO BLATA V KMETIJSTVU

4. člen

mejne vrednosti koncentracije težkih kovin

Za uporabo blata v kmetijstvu se uporabljajo mejne vrednosti koncentracije težkih kovin v tleh, v ali na katera se vnaša obdelano blato, mejne vrednosti koncentracije težkih kovin v obdelanem blatu ter mejne vrednosti letnega vnosa težkih kovin, ki so določene v delih A, B in C priloge 1, ki je sestavni del te uredbe.

5. člen

prepovedi preseganja mejnih vrednosti

(1) Uporaba blata v kmetijstvu je prepovedana, če koncentracija ene ali več težkih kovin v tleh presega mejne vrednosti, določene v delu A priloge 1 te uredbe.

(2) Uporaba blata v kmetijstvu je prepovedana, če v obdelanem blatu vsebnost ene ali več težkih kovin presega mejne vrednosti, določene v delu B priloge 1 te uredbe.

(3) Z namenom preprečevanja kopičenja težkih kovin v tleh, letni vnos ene ali več težkih kovin v ali na tla zaradi uporabe blata v kmetijstvu ne sme presegati mejnih vrednosti, določenih v delu C priloge 1 te uredbe.

III. OBDELAVA BLATA

6. člen

pogoji za uporabo blata v kmetijstvu

(1) Oseba, ki namerava blato iz komunalne čistilne naprave, male komunalne čistilne naprave, skupne čistilne naprave ali druge čistilne naprave sama uporabiti v kmetijstvu ali ga dati v promet zaradi uporabe v kmetijstvu, mora zagotoviti njegovo obdelavo.

(2) Obdelava blata iz prejšnjega odstavka je aerobna ali anaerobna obdelava blata v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov, če zagotavlja, da obdelano blato izpolnjuje zahteve za 1. ali 2. razred okoljske kakovosti komposta ali pregnitega blata iz tega predpisa.

(3) Obdelava blata iz prvega odstavka tega člena je tudi katera koli kemična ali toplotna obdelava ali dolgoročno skladiščenje blata ali katera koli druga obdelava, ki zagotavlja aerobni ali anaerobni obdelavi blata enakovredno stabilizacijo, higienizacijo in izpolnjevanje zahtev za okoljsko kakovost.

(4) Za obratovanje naprave za obdelavo blata iz prejšnjega

odstavka je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za predelavo odpadkov po postopku z oznako R3 v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadki. Za predelavo odpadkov po postopku z oznako R3 šteje tudi priprava blata za njegovo predelavo v gnojilo.

7. člen obveznosti upravljavca

(1) Če namerava upravljavec naprave obdelano blato sam uporabljati ali ga dajati v promet zaradi uporabe v kmetijstvu, mora zagotoviti redno merjenje parametrov obdelanega blata v obsegu in na način, ki sta določena v delu A priloge 2, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Upravljavec naprave iz prejšnjega odstavka mora zagotavljati analize tal, v ali na katera se obdelano blato vnaša, v obsegu in na način, ki sta določena v delu B priloge 2 te uredbe.

(3) Referenčne metode za vzorčenje in analizo obdelanega blata in tal so določene v delu C priloge 2 te uredbe.

(4) Ministrstvo, pristojno za okolje, (v nadaljnjem besedilu:

ministrstvo) podrobneje določi obseg meritev parametrov obdelanega blata in parametrov tal, v ali na katera se vnaša obdelano blato zaradi uporabe v kmetijstvu, v okoljevarstvenem dovoljenju za uporabo komposta ali pregnitega blata, izdanim v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov, ali v okoljevarstvenem dovoljenju za obdelavo blata iz četrtega odstavka prejšnjega člena.

(5) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena upravljavcu naprave ni treba zagotavljati rednega merjenja parametrov obdelanega blata in analize tal, če obdeluje blato ene ali več malih komunalnih čistilnih naprav, katerih skupna zmogljivost čiščenja ne presega 500 PE.

IV. UPORABA OBDELANEGA BLATA V KMETIJSTVU

8. člen

prepovedi uporabe obdelanega blata v kmetijstvu

(1) Upravljavec naprave ne sme sam uporabljati obdelanega blata ali ga dajati v promet zaradi uporabe:

- na travinju ali pri pridelavi krmnih rastlin, če je čas med uporabo obdelanega blata in spravirom krmnih rastlin ali začetkom paše krajši od 21 dni;
- na tleh, kjer rastejo sadje in zelenjava, z izjemo sadnih dreves;
- na površinah, namenjenih za pridelavo sadja ali zelenjave, ki je običajno v neposrednem stiku s tlemi in se običajno uživa surova, za obdobje 10 mesecev pred spravirom pridelka in med njim.

(2) Uporaba blata iz greznic, nepretočnih greznic in malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo do 50 PE za gnojilo v kmetijstvu je prepovedana, razen za blato, ki:

- je oddano izvajalcu občinske gospodarske javne službe varstva

okolja v skladu s predpisom, ki ureja naloge, ki se izvajajo v okviru obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, in je obdelano v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov, ali

- nastaja na kmetijskem gospodarstvu in je zmešano skupaj s komunalno odpadno vodo, z gnojevko oziroma gnojnico ter skladiščeno najmanj šest mesecev pred uporabo za gnojilo v kmetijstvu.

9. člen

pravila o uporabi obdelanega blata v kmetijstvu

Za uporabo obdelanega blata v kmetijstvu se uporablja predpis, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov.

10. člen

letno poročilo o uporabi obdelanega blata v kmetijstvu

(1) Upravljavec naprave mora ministrstvu letno poročati o uporabi obdelanega blata v kmetijstvu v skladu s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov.

(2) Letno poročilo iz prejšnjega odstavka vsebuje poleg podatkov iz letnega poročila, določenih s predpisom, ki ureja obdelavo biološko razgradljivih odpadkov, tudi podatke o:

1. letni količini vsega proizvedenega blata in letni količini obdelanega blata, uporabljenega v kmetijstvu;
2. sestavi in lastnosti v kmetijstvu uporabljenega obdelanega blata glede na parametre, določene v delu A priloge 2 te uredbe.
- (3) Upravljavec naprave, ki obdeluje blato ene ali več malih komunalnih čistilnih naprav s skupno zmogljivostjo čiščenja, manjšo od 500 PE, ni treba poročati o podatkih iz 2. točke prejšnjega odstavka.

V. VODENJE EVIDENCE IN POROČANJE KOMISIJI

11. člen

evidenca o uporabi blata v kmetijstvu

(1) Ministrstvo vodi evidenco o uporabi blata v kmetijstvu, ki vsebuje podatke o:

1. upravljavcih naprav in njihovi napravi za obdelavo blata,
 2. količinah blata, uporabljenega v kmetijstvu;
 3. sestavo in lastnosti v kmetijstvu uporabljenega obdelanega blata glede na parametre iz dela A priloge 2 te uredbe;
 4. kmetijskih gospodarstvih in grafičnih enotah rabe kmetijskih zemljišč v skladu s predpisom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev, kamor je bilo vneseno obdelano blato.
- (2) Evidenca o uporabi blata v kmetijstvu je podlaga za izdelavo zbirnega poročila iz 13. člena te uredbe.

12. člen

izjema v evidenci o uporabi blata v kmetijstvu

Ministrstvo v evidenci o uporabi blata v kmetijstvu ne vodi podatkov iz 3. in 4. točke prvega odstavka prejšnjega člena za upravljavce naprav, ki obdelujejo blato ene ali več malih komunalnih čistilnih naprav s skupno zmogljivostjo čiščenja, manjšo od 500 PE.

13. člen

poročanje Komisiji

(1) Ministrstvo poroča Komisiji vsaka tri leta v okviru področnega poročila, ki zajema tudi druge direktive Skupnosti. Poročilo se pripravi na podlagi vprašalnika ali predlogov, ki jih pripravi Komisija v skladu s postopkom, opredeljenim v 6. členu Direktive Sveta 91/692/EGS z dne 23. decembra 1991 o standardiziranju in racionaliziranju poročil o izvajanju nekaterih okoljskih direktiv (UL L št. 377 z dne 31. 12. 1991, str. 48).

(2) Ministrstvo poroča Komisiji na podlagi vprašalnika ali predlogov iz prejšnjega odstavka, ki jih od Komisije prejme šest mesecev pred začetkom obdobja, ki ga zajema poročilo.

(3) Ministrstvo pošlje poročilo iz prvega odstavka tega člena Komisiji v devetih mesecih po koncu triletnega obdobja, ki je zajeto v poročilu.

VI. NADZOR

14. člen

nadzor

(1) Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravljajo inšpektorji, pristojni za varstvo okolja, razen določb prvega odstavka 6. člena te uredbe, ki se nanašajo na uporabo blata iz malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo čiščenja do 50 PE, in določb drugega odstavka 8. člena te uredbe.

(2) Nadzor nad izvajanjem določb prvega odstavka 6. člena te uredbe, ki se nanašajo na uporabo blata iz malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo čiščenja do 50 PE, in določb drugega odstavka 8. člena te uredbe, se uredi s predpisi občin, ki urejajo občinsko gospodarsko javno službo odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

VII. KAZENSKÉ DOLOČBE

15. člen

prekrški

(1) Z globo od 3.500 eurov do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje upravljavec naprave, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če:

- v nasprotju s prvim odstavkom 5. člena te uredbe obdelano blato uporablja sam ali ga daje v uporabo v kmetijstvu na tleh, kjer koncentracija ene ali več težkih kovin v tleh presega mejne vrednosti iz dela A priloge 1 te uredbe,

- v nasprotju z drugim odstavkom 5. člena te uredbe uporablja sam ali daje v uporabo v kmetijstvu obdelano blato, v katerem vsebnost ene ali več težkih kovin presega mejne vrednosti,

določene v delu B priloge 1 te uredbe,

- v nasprotju s tretjim odstavkom 5. člena te uredbe obdelano blato uporablja sam ali ga daje v uporabo v kmetijstvu tako, da letni vnos ene ali več težkih kovin zaradi uporabe blata presega mejne vrednosti, določene v delu C priloge 1 te uredbe,

- v nasprotju s 6. členom te uredbe blato iz komunalne čistilne naprave, male komunalne čistilne naprave z zmogljivostjo čiščenja 50 PE ali več, skupne čistilne naprave ali druge čistilne naprave uporablja sam v kmetijstvu ali ga daje v promet zaradi uporabe v kmetijstvu, ne da bi zanj zagotovil obdelavo, ki izpolnjuje zahteve iz 6. člena te uredbe,

- v nasprotju s četrtem odstavkom 7. člena te uredbe ne zagotavlja meritev parametrov obdelanega blata in parametrov tal v skladu z izdanim okoljevarstvenim dovoljenjem ali

- uporablja obdelano blato ali ga daje v promet zaradi uporabe, ki je v skladu s prvim odstavkom 8. člena te uredbe prepovedana.

(2) Z globo od 1.200 eurov do 4.100 eurov se za prekršek kaznuje upravljavec naprave, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, če o uporabi obdelanega blata v kmetijstvu ne poroča v skladu s prvim ali drugim odstavkom 10. člena te uredbe,

(3) Z globo od 1.200 eurov do 4.100 eurov se za prekršek iz prvega in drugega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba upravljavca naprave.

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

16. člen

letno poročilo o uporabi obdelanega blata

Upravljavec naprave mora ministrstvu o uporabi obdelanega blata v kmetijstvu poslati letno poročilo iz 10. člena te uredbe za leto 2008 najpozneje do 31. marca 2009.

17. člen

vzpostavitev evidence o uporabi blata v kmetijstvu

Evidenco o uporabi blata v kmetijstvu iz 11. člena te uredbe ministrstvo vzpostavi najpozneje 1. januarja 2010.

18. člen

prenehanje uporabe

Z dnem uveljavitve te uredbe se prenehajo uporabljati določbe 11., 12., 13. in 14. člena ter priloge 3 Uredbe o mejnih vrednostih vnosa nevarnih snovi in gnojil v tla (Uradni list Republike Slovenije, št. 84/05 in 39/06 - ZVO-1 - uradno prečiščeno besedilo), ki se nanašajo na ravnanje z blatom iz čistilnih naprav.

19. člen

začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

PRILOGA 1

del A

MEJNE VREDNOSTI ZA KONCENTRACIJE TEŽKIH KOVIN V TLEH

Parameter	Tla (mg/kg suhe snovi)
Kadmij in njegove spojine, izražene kot Cd	1
Krom in njegove spojine, izražene kot celotni Cr	100
Baker in njegove spojine, izražene kot Cu	60
Živo srebro in njegove spojine, izražene kot Hg	0,8
Nikelj in njegove spojine, izražene kot Ni	50
Svinec in njegove spojine, izražene kot Pb	85
Cink in njegove spojine, izražene kot Zn	200

Mejne vrednosti veljajo za vsebnost težkih kovin v reprezentativnem vzorcu tal, določenem v delu C priloge 2 te uredbe, pri vrednosti pH od 6 do 7 v tleh.

del B

MEJNE VREDNOSTI KONCENTRACIJE TEŽKIH KOVIN V BLATU, KI SE UPORABLJA V KMETIJSKEM

Parameter	Obdelano blato (mg/kg suhe snovi)
Kadmij in njegove spojine, izražene kot Cd	1,5
Krom in njegove spojine, izražene kot celotni Cr	200
Baker in njegove spojine, izražene kot Cu	300
Živo srebro in njegove spojine, izražene kot Hg	1,5
Nikelj in njegove spojine, izražene kot Ni	75
Svinec in njegove spojine, izražene kot Pb	250
Cink in njegove spojine, izražene kot Zn	1200

Mejne vrednosti veljajo za koncentracije težkih kovin v obdelanem blatu. Izmerjene vrednosti morajo biti preračunane na 30% vsebnost biološko razgradljivih organskih snovi v obdelanem blatu.

del C

MEJNE VREDNOSTI ZA KOLICINE TEŽKIH KOVIN, KI SE SMEJO NA PODLAGI 10-LETNEGA POVPREČJA LETNO VNesti V KMETIJSKA ZEMLJIŠČA

Parameter	Mejna vrednost letnega vnosa (kg/ha)
Kadmij in njegove spojine, izražene kot Cd	0,015
Krom in njegove spojine, izražene kot celotni Cr	2
Baker in njegove spojine, izražene kot Cu	3

Živo srebro in njegove spojine, izražene kot Hg	0,015
Nikelj in njegove spojine, izražene kot Ni	0,75
Svinec in njegove spojine, izražene kot Pb	2,5
Cink in njegove spojine, izražene kot Zn	12

PRILOGA 2

del A

ANALIZA OBDELANEGA BLATA

1. Praviloma je treba obdelano blato analizirati najmanj vsakih šest mesecev. Ob spremembah v značilnostih čiščenja odpadnih voda je treba pogostnost analiz povečati. Če se rezultati analiz v enem letu bistveno ne razlikujejo, je treba obdelano blato analizirati vsaj vsakih dvanajst mesecev.

2. Analiza mora vključevati naslednje parametre obdelanega blata:

- suha snov, organska snov,
- pH,
- dušik in fosfor,
- kadmij, baker, nikelj, svinec, cink, živo srebro, krom.

del B

ANALIZA TAL

1. Kadar koli se uporablja obdelano blato, ki ni blato iz malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo čiščenja, manjšo od 500 PE, mora upravljavec naprave dokazati, da vsebnost težkih kovin v tleh ne presega mejnih vrednosti, določenih v delu A priloge 1 te uredbe.

2. V okoljevarstvenem dovoljenju za uporabo komposta ali pregnitega blata v kmetijstvu je treba določiti pogostnost nadaljnjih analiz težkih kovin v tleh, pri čemer se upoštevajo predvsem vsebnost kovin v tleh pred uporabo blata in količina ter sestava uporabljenega blata.

3. Analiza težkih kovin v tleh mora vsebovati naslednje parametre:

- pH,
- kadmij, baker, nikelj, svinec, cink, živo srebro in krom.

del C

VZORCENJE IN ANALITSKE METODE

1. Vzorcenje tal

Reprezentativni vzorci tal za analizo so sestavljeni z mešanjem 25 vzorcev, odvzetih na območju, ki ne presega 2 ha istovrstne kmetijske rabe tal. Vzorce je treba jemati do globine 25 cm, na travnikih 6 cm in v trajnih nasadih do globine 25 cm.

2. Vzorcenje blata

Blato je treba vzorciti po obdelavi, vendar pred dobavo uporabniku, pri čemer mora biti vzorec reprezentativen za proizvodnjo blata.

3. Analitske metode

Analizo težkih kovin je treba opraviti s kislinjskim razklopom. Referenčna analitska metoda mora biti atomska absorpcijska spektrometrija, meja detekcije za vsako kovino pa naj ne bo višja od 10% ustrezne mejne vrednosti.

(Objavljeno 20.6.2008)